

T(R)ÒP ICS

MARCEL·LÍ BORRELL
COL·LABORADOR PERIODÍSTIC

1. Sòfocles 2.500. Els ciutadans del segle XXI estem (em)prenyats de la remota zona boirosa del passat. I pel present. Constatem que no parlo de política hispanocatalana. No deixem de mirar pel retrovisor de la Història amb desfici impregnats de nostàlgia i d'efemèrides. Ens agrada recordar dates, posar hi noms, cognoms i rostres. Exemple: és l'any que Mozart en faria 250 de no haver decidit tornar a casa ple de desesperació. Ens va deixar l'alè musical com a mostra de bona fe i, qui sap, de geniúda ràbia, als 35. Però, no temin, no parlaré del músic

de Salzburg. Recordo Wittgenstein: "D'allò que no es pot parlar, millor no badar boca". Faré memòria d'un homenot que avui compliria 2.500 anys –bé, no ve d'un pam, 2.497!-. Dubto que algú el felicités. Un dels tres craks de la tragèdia grega: Sòfocles l'Excel·lent. Nascut a l'Atenes de Pericles, l'autor d'Antígona, Èdip rei i altres 121 tragèdies i drames satírics, va estar actor, director, estrateg, polític i poeta olímpic, tan idolatrat pel poble com Guimerà. Apassionat i vulnerable, Sòfocles qüestiona els déus sense obviar-los ni tenir-los de menys a cops de vinyeta. Ens ha llegat una heroïna desbordant de rebellia i emocions fraternes: Antígona. Dona seminal que després s'han fet seva Anouilh, Cocteau, Brecht, el silenciats Espriu. Diumenge 1 d'abril de

1827, tot prenent xocolata amb melindros, Goethe avisa al seu secretari Eckermann: "Cal estudiar Molière, estudiar Shakespeare, però per damunt de tots, cal estudiar els grecs, i sempre els grecs. I entre ells, Sòfocles." Per sort, Sòfocles no s'adorava amb veu de tenor i la seva oratòria pública era com la del Carod-Rovira i el Piqué. En conseqüència, va dimitir de la política i es va dedicar a posar el talent damunt els papirs i l'escena, al llarg de 91 febrers! Dramaturg del dolor, representa els homes no pas com som, sinó com hauríem d'ésser. Lliçó, catarsi i fe en la ciutat...

2. Steven Berkoff 69. Un dels contenciosos ociosos convocats en tardes plujoses quan la gent de teatre no té ganes d'assajar, és filosofar so-

bre la vigència de la Tragèdia –Emili Baldellou fins i tot n'ha fet una novel·la-

Steven Berkoff (Londres, 1937) director, dramaturg i actor –l'hem vist a la *Taronja mecànica*, *Barry Lindon*, *Rambo*, *Octopus*-, creu que la tragèdia està passada de moda per subtil. Diu que el teatre ha de ser ofensiu, contracultural, sacsejar el públic. A anys llum de la Cultura de l'Entreteniment: *Mikados*, *Sits*, *Illes del Tresor*?! Ganes d'ajudar a fer el rotet. Hipercrític amb la insularitat britànica, el microfeixisme holligan de l'Arsenal, del Chelsea, Berkoff té una corrosiva versió de l'Èdip rei de Sòfocles: *Greek*. Editorial Losada l'ha publicat sota el títol *A la grega*. I no es talla un pèl. Èdip és Eddy, fill incestuós i assassí ben feliç. Espero amb candeletes que el mantingut Teatre Lliure (?), rigolià que no rigo-rós, el representi aviat.

Revisió 5-3-06